

B A J A

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelenik minden vasarnap.

Előzetési árak:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 30 „
Néptanítóknek egész évre 4 „	— „
Egyes száma ára	10 „
Hirdetési díjak:	
Háromhásas petit sor	8 kr.
Nyitlőterben soronként	15 „
Bélyeg minden beiktatásért	30 „

Szerkesztői Iroda.	
hozza a lapízület részét illető kérdéseknek intéződik:	
16-uton 337. sz.	
Levelek csak berentesen fogadtatnak el. Réziratok nem adnak vissza.	
Kiadóhivatal:	
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Paul Károly ügyvegye konnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)	

A közigazgatási bizottság

február havi ülése.

1.

Felolvastattak az összes közigazgatási ágazatok állapotáról a törvény értelmében felterjesztendő s a miniszteri szakosztályok szerint külön füzetekbe foglalt féléves jelentések. — Ezen jelenésekben egyuttal a törvények keretében észlelt több hiányok és javaslatok felhozattak.

Ezekből egyénymelyet, mi a közönséget inkább lekelheti, kiemelünk.

A belügyminiszteri tárcára vonatkozólag felhozott, hogy miután a közigazg. bizottságnak minden határozati végrehajtás végett a városi tanácshoz tételnek át, ez pedig testületi szervezetnél fogva nem lehetvén végrehajtó, midőn ezeket az illető közegeknek tanácsülésből adja ki, ez által a végrehajtás nemcsak nem gyorsított, hanem inkább akadályoztatik és az írásbeli munka a tanácsi intézkedésnek kiadományozása által mód nélkül szaporítottatik.

Ennek folytán javaslatot, miszerint alkotandó törvény által a városi tanács szervezete aképen szabályoztatnék, hogy a közig. bizottság végzéseit az ebben megnevezendő közegek végrehajtás végett egyenesen és rövid kézen a polgármester által adassanak át, ki annak végrehajtására eképen közvetlenül felügyelhet, és a felelősség is e módon célszerűbben érthetik el.

A rendőrségi intézmény tekintetében azon nézet terjesztett elő, miszerint ez mostani szervezetében a polgárok személy- és vagyonbiztonságának megoltalmazására szinte nem alkalmas, mert hogy a rendőrség minden irányban hivatásának oráryosan megfelelhessen, ennek szükséges és

főkölléke lenne az: hogy mindazoknak, kik felett és kiknek érdekében működik, minden befolyásától függetlenítessék; — továbbá hogy a rendőrségnek hatása és működési köre ne a törvényhatósági terület határára érje végét, hanem az egész országban összefogó és egyöntetű módozattal s mintegy összefogó működő kezek által tartatnék fen a közbizottság.

Ennek folytán alkotandó törvény által az országos rendőrségnek behatárolta javaslatot, mely törvényben egyszersmind a rendőrségnek hatásköre és eljárása a kihágási eseteknél is oly módon szabályoztatnék, hogy valamint egy részről annak tevékenysége fejlesztetnék, egy másrésztől az egyesek elől minden önkénykedések rendőri kihágásról szóló törvény megalkotása által korlátoztatnának.

Az árva- és hagyatéki ügyekre vonatkozólag, miután az tapasztaltoték, hogy a mostani eljárás, melynél fogva a hagyatéki ügyek a kir. járásbírósgáttól a közjegyzőhöz, onnan az árvaszékek sokszor ismételen is idestova vándorolnak, hosszadalmas, annál fogva javaslatot, hogy ne a szerződések, árverések s egyéb jogi dolgok átvizsgálása téessék az árvaszék feladatátul, hanem hozandó törvény által az árvaszék teendője oda módosítottatik, miszerint az árvának vagyonja és neveltetése iránti gondozást vezesse, gondnokot rendeljen, ezek feletti felügyeletet gyakorolja, időről-időre saját körében megszámlattassa, számolni nem tudó vagy nem akaró gondnokot — elmozdításán kívül — az árva vagyonának káros kezelése esetében kártérítésben marasztaltassa és elégtételre szoríthatssa.

A pénzügyminiszteri tárcához irányzott jelen-

tésben kiemeltetett, miképen a nyilvántartásban vezetett nagyszámú adóhátaléknak legnagyobb vagy legalább nagyobb része olyan adótorzások, mely beszedhetlen, mert részint régibb időből származott, hol az adóhátalékokak alhattak, elszegényedtek, részint pedig idegen állambeliek és Bajáról elköltöztek. Tájékozásul csak három tétel hozatott fel, ilyen:

- a) Milanoi építkezési bank 4142 frt 28 krral
- b) Bécsi földhitelezet 7467 „ 43 „
- c) Primo Eduardo 2781 „ 80 „

s vannak még sok 100—200, sőt ezt is felülhaladó tételek, — minél fogva habár nagy összeget mutat is fel a hátralék, az előre láthatólag behajthatlan tartozások leírása által annyira le fog apadni, miszerint ki fog tűnni, hogy Baja városának adóképes polgárai, tekintve a mostani nyomott anyagi helyzetet, nincsenek is nagy adótorzásokban.

Ugyanezen jelentésben javaslatba hozatott a fényüzési adónak végképi eltörlése, miután ezt az igazság elvei szerint szorosan és az egész országban egyöntetű eljárásra meghatározni sem lehet, melynek kivetése többé kerül az államnak, mint a mennyt jövedelme, mely midőn egyik törvényhatóságban oly tárgyak vétettek fel fényüzési adó alá, minők másik törvényhatóságban nem lettek felvéve, az adózó közönségben csak elkeseredést és minden adórendszer ellen gyűlöletet támaszt.

Az igazságügyi miniszteri tárcához tartozó jelentésben hangoztatik a polgári anyagi és büntető törvénykönyv és büntető perrendtartás behozatalának szüksége. — Javaslatik, amennyiben ily nagyterjedelmű munka egyszerre eszközölhető nem lenne, a magánjog anyagát képező egyes

A »Baja« tárcája.

Egy szegény ifjú története.

Eredeti elbeszélés.

Ira

Tauber Robert.

(Folyt.)

Az öreg halász elment hálót rendezgetni, Norbert magára maradt. — Fialat emberek, ha meleg vérel és énképzéssel tehetéssel bírnak, igen hajlandók a regényes képzelődésre. Norbert is tapasztalt most magán, hogy ez a hely, hol ő nyuszik, igen csodálatos egy hely. Ez ember ide jön fellegyerkezve a tudomány, a babona megvetésének minden fegyverével s íme! nem kell több, mint homi vén halász gyermekének meséje — ez a hős, ki annyit bizik lelki erőjében, ép annyira rajta a babonával telt képelem játékaiban, mint az egyszerű halász. Hiába mondogatja magában: „Nevetésges dolog! — a tudomány tagadja a szellemek létét — ez a Pista története vagy csak mese, mely a vén és bizonyára már újra gyermekékké lett halász agyában szülemlett — vagy a mi még valószínűbb: unokája szép legény volt, holmi uri leány bele szeretett és miután nem lehetett egymáséi — vízbe ugrottak. A mit a vén halász még egyebet is mesél, az csak mese, a forrólázás képzelődés játéka. Hisz maga mondta az öreg, hogy azért tért háza korábban a vásárról, mivel a hideg lette; hát ha a többit is csak úgy látta? Nem találták meg a leány holttestét? Van ám a Dunának elég vizalatti sziklája vagy foka, hol egy holt test megakad, — a nép pedig, ha ilyen talál, csak szép csendben eltemeti, nehogy még a bíróság elé is kelljen mennie. . . . .”

Ezt és még többet mondogatja magában, hogy legyőzze

azt a bolondos hangot, mely őt váltig kergeti és ösztönözi — de úgy látszik, hogy ma nem az okos ember fog benne győzni, hanem inkább a méla, ábrándos fiú ki holdvágós éjszakában sohajokat küldött a magasba. . . . .

Nini ez már képzelődésnek is sok! — Miután jó sokáig tekint a hullámokat, felkel, lehalaj a víz szélére, hogy hevült arcát a habok érintik és suttogó, idogenszerű hangon — mintha nem is ő beszélne — szól: „Hogy megtudjam, ki vagy és hova tihélt, ime felhívlak: . . . Jöjj! . . . jöjj! . . . oh jöjj!”

. . . . . Felugrik most, mintha kigyó csippte volna meg és ijedve, remegve tekint fölfele, ahol váratlanul csolnak tünik fel, alig láthatólag már, mert a sziget csuesán lévő virág indák takarják. Eg felé néző tekintettel áll ott fehérbe öltözött alak, hosszu tengerzöld színű fátyol fedt arcát, könnyű evező a kezében, melylyel a csolnakot vezérli.

Felhívta a habléányt — — — megédzte — — — elvároszolta — — — és ő megjelent.

És miként a közpelet tündéri játékaiban — maga előtt látja most — — — szebb mint valaha — — — vonzóbb, varázslóbb, semmint ő képzelte.

„Ma hi! — hangzott ajkáról. Oly vágyteljes volt e szó, hogy az ifjú a neki idegen érzelemtől megkapatva öszeborzadt.

Most azonban beláthatta, hogy nem valami megfoghatatlan lény, de igen is hus és vérrel bíró szép leány — igen! ő maga volt a . . . ismét a hegyi tündér . . . a nevűtő vig M a b. Minthogy pedig első meglepetésében melyekben merítte vízbe evezőjét . . . benn is felede egy pillanatig, a csolnak orra a a parthoz irányult. — De csak persze, a másik pillanatban ismét kivonja a

vízből az evezőt . . . könnyű mozdulat és a csolnak ismét távozik a parttól . . .

De az ifjú még gyorsabb volt, oda rohant a parthoz és ég felé emelt kezeikké könyörgött: „Oh ne hagyj el! Ne hagyj el! Vágyaimnak képe, ne borítsd ismét sötét éjbe fénylő napomat!”

És a hölgy, mintha az ifjú tekintetének delejes varázsa legyőzné erélyét, lassan vezeti a part felé a csolnakot. — Még nincs egészen a parton, az ifjú megragadja, kihuzza . . . a hölgy kilép . . . az ifjú megragadja, leterdelt előtte . . . csóközönnel borítja ruhájá szegletét, apró kezét . . . mámoros hangon rebeg: „Oh! én tündérem! . . . álmoképm . . . lelkeim szíve! szívem lelke! . . . Hol késtél oly soká? Miért hagyta! magamra? Epedve vártalak, átkoztam a lemenő napot, mert nem láttalak téged lefolyt óráiban, áldottam a felhasadó napot, mert reméltem, hogy ez hozza meg boldogságomat. Oh! csakhogy itt vagy! Vegre! valahára!”

Igaz-e, hogy az örjöngés ragadó? — A szerelmi örjöngés bizonyára az! — A leány arcan is hű pir lángol, felemeli magához az ifjú fejét, csóközönnel borítja — ajak ajakhoz tapad — lélek kora a lelket — szív rálatál a szívre — — —

. . . A D u n a habján ezer meg ezer torzakal járja kábulatos táncát — najadok torzofái nyulnak ki, nevetve, gunyt hahóztatva: Ha! ha! ha! a szép habléány megint fogott áldozatot — a szép ifjú hálába került — járjuk, járjuk a lekadalmi táncot! — — —

4. Kivádrosi pletyka.

Orheim bankár háza a legszebbek egyike volt ama kis alföldi városban, hová most történetünk nyomán jutunk. A csinos épület a főudvara néző verandájával és a többi épületekkel elutó külalakkal azonnal hirdetni látszott: hogy ki azt lakja, gazdag ember. És valóban Orheim bankárt már több ízben kérdezték,

fontosabb jogintézményeknek külön feldolgozás és törvényhozás útjánai szabályozása. Ilyenek a gyámság és gondnokság, az ingatlanokra vonatkozó jogok szerzésének, módosításának vagy elenyészésének szabályozásai. — Kiemeltetik továbbá, hogy jogi biztonsági szempontjából mennyire szükséges lenne a hagyatéki eljárást részletesen és célszerűen berendezni, miután jelen állapotban az adós halálának esetében a hitelezők jogai — kivált akkor, ha az adós hagyatéka ingóságokból áll — veszélyezve vannak, mert az örökösök ezeket minden előzetes örökösi nyilatkozat nélkül birtokukba veszik, maguk között felosztják, a hitelező pedig minden kielégítési alaptól elesik, s azt sem tudhatja, hogy az elhunyt adósnak tartozásaiért ki tartozik szavatolni, ki ellen perrel felléphet?

Ugyanezen tárgchoz tartozó jelentésben kiemeltetett az országgyűlésnél nézőleg forgó uszatorvény kérdése, — melyre szövege kifejeztetett, hogy habár napjainkban senki sem ringatja magát azon illúzióba, hogy az uszora pusztításának társadalmi s nemzetgazdasági okai megszüntetése nélkül is a törvényhozás pusztá határozata által elejét lehetne venni, mindazáltal ennek szövegére hozatala még is helyes, mert tagadhatlan, hogy oly nemzetnél, melynek anyagi létalapját a mezői gazdaság képezi, az uszora vagyis a földművelő osztály pénzre szoruló helyzetének lelkiismeretlen kizsákmányolása, a nemzeti létalapot veszélyeztető és a társadalmi morál által tiltott vétséget képez. Ennélfogva helyes, ha az ily uszoras szerződésektől a jogi oltalom elvonatik.

A kamat-maximum 10%-ban javasoltatik megállapítani, mert 8% mellett a takarékpénztáraknak és az összes vidéki pénzintézeteknek romlása következne be, mert ezek 7—8%-t maguk szokták a betételektől fizetni, s így tetemes magasságu adójukat, blyégy és egyéb kiadásait nem volnának képesek fedezni, ezen intézetek elpusztulásával pedig az uszora még inkább elharapózanék.

Az eddigi uszora-törvény tárgyalásánál azon hiány is észleltetett, hogy átmeneti intézkedéssel a hitelező joga nem szabályozatik, s így ez kétségesé válván, a bíróságok belátása szerint különbözőképen dönthetnek el. — Mert feltéve azt esetet, hogy valaki pénzt már ezelőtt 10 évre adta ki 12% kikötés mellett — a hitelező azt mondhatja: A törvényhozó megsabhatja a kamat-maximumot jövőre, de nem bonthatja fel a

már megkötött szerződést, vagy jogomnak kell lenni, a tőkét azonnal felmondani.

A hitelezőnek, ugy látszik, igaz a van. Az adós ellenben így szólhat: A törvény nem tiltja meg a maximumot túlhaladó kamat elfogadását, a meddig tehát én jószámtomból a kikötött 12%-t fizetem, a hitelezőnek nincs joga, a tőkét szerződésünk ellenére felmondani.

És ugy látszik, hogy az adósnak is igaz a van. A jogok kétséges állapotának elhárítására tehát szükséges lenne átmenetileg akép intézkedni, hogy a hitelezőnek szabadság adatnék az új törvény hatályba lépésétől számított 3 hó alatt a törvényesnél magasabb kamatra kiadott tőkét felmondani, mulasztása pedig a törvényes kamatokbani belegezésnek tekintetnék.

Végre indokolt javaslat tettetett a bajai kir. törvényszék visszaállítására iránt.

(Folyt. kov.)

Ut i rajok.

Felolvasta a zombori népkörben

Virtér Károly.

(Folytatás.)

Kiváncsi voltam, milyen a temető Velenczében? Értésére adtam vizit fuvarosoknak: oda tartson.

Vizből kiemelkedő négy fal, díszes templom s sírok képezik a velencei temetőt. Itt csak a szegények fekszenek a földben, örök nyughelyök pusztá s dísztelen. A tehetősök hamvai kő épületek fulkájában piheenek, nem ritkán egész mauzóleumokban. — Gyász-gondolák szállítják a holttesteket az örök béke helyére. —

Gondolán 6 óra alatt körül jártam a 130.000 lakost számláló várost; igaz, hogy a 147 csa.orna által képzett 117 szigetén mindenütt meg nem fordulhattam, de szeretem magamnak mégis Velenczéről tiszta átnézetet s a Velenczében látottak élénk emlékezetemben is maradtak, mert hisz ez oly sajátosság, különös egy város, hogy a mit csak látunk benne, az jobbakra mind meglepő; látványok pedig, melyek benyomással voltak reánk, emlékünke jobban bevésődnek; de látunk kell Velenczét, hogy tiszta fogalmunk legyen róla.

Velenczének régi ó-izlésű, sötét színű palotái mind megannyi remekművek, melyek mult idők dicőségéről regélnek.

Nem kell azonban gondolni, hogy Velenczében gyalog nem is lehet járni; akármennyit, sőt gyalog az egész várost is be lehet járni; a sok hid ugy összeköti a városrészeket s egyes helyeket, hogy a ki ezek s a szűk utcák között magát kiismeri, márthonas is eljárat gyalogon; de a ki Velenczében nem bérthos, az mindjárt eltéved benne. Vezető nélkül alig mehetünk valamire.

„intelligentia“ névre bármily csekély mértékben is tart-hat jogot, mind itt egyesül ma este — és kinek joga nincs belépni, az legalább a kapunál állva bámulja a bemenők öltözékét.

A terem, hol a mulatság lefolyandó volt, a csillárok fénytengerében ragyogott. A burtozat nem mutatott semmit ama túlzott pompából, mely leggyakrabban izetlenségbe csap át, mely a vagyárosi „parvenu“-k jellemző vonása. Itt minden a maga helyén volt, minden kényelemre mutatott, minden arra, hogy a birtokos vagyona többet is engedne. — de hogy ő még okos az arany közöpeten haladni.

A házi asszony a terem közepén állva fogadja vendégeit. Mindenki számára van nyájás szava, ismeri kiki sajátjait és előszeretettel a társadalmi mulatságok egyike iránt. Az olvasásban gyönyörködőnek a legújabb lapokat és regényeket, a zene kedvelőeknek a legújabb „potpourrit“, a fességének hozzá illő mélyen hallgató urat jelöl, ki a saját hangjában gyönyörködött türelmesen meghallgatta. És aztán mindenütt jelen van, minden társalgásban egy-egy megjegyzéssel vesz részt, mely azonban mindig találó. Ég ellentété fönjének, ki kissé kénytelen létere a neki kedvenc elemeket maga körül csoportosítja, a többiekkel pedig mitsem törődik — a nő minden megjelenőt élly mértékben tüntet ki.

Kábító illat tölté el a nagy terem légkörét. A lange táncöllönnyök fellegzete, a hajba és kebelebe tűzött virágok szárai, a szép szemek csillogása, a piros ajkak haik beszélgetése és hangos nevetése — szóval azon megmagyarázhatlan delej, melyet szép hölgyek csoportja, a frasz, a leghidegebb férfi szívből is bizonyos rezgést idézett elő. Még az öreg urak is, kik csak azért lépték át a táncterem küszöbét, hogy azon keresztül a mellék terembe siessenek, hol a kártyasztal mellett várt reájuk a nekik kedves mulatság, még ezek is per-

Szép látvány Velence a hold fényénél is, csillagos éjben. A nagy csatorna ilyenkor igen élénk, gondola gondola mellett surran el, itt egy vigan csevegő társaság, ott egy szerelmes pár, emitt énekesek s utánuk hallgató publikum.

Az épületek s templomok az éj homályában, még impozánsabb látványt nyújtanak, ha a hold s csillaglámpor megvilágítja azokat; ilyenkor az ég kék színe a tenger zöld színéhez hasonlú s minden sötét-zöld színűnek látszik; a csendben az ezévek halocesszénei közé a harangok bugó danája ha helyül ...

Oly jól esik az időt Velenczében tölteni! — Nehéz volt nekem is e városnak utolsó „Isten hozád“ -ot mondani.

III.

Fiume. — Zágráb. — Rohitsch.

Mestre Velenczének előállomása; a viláfgalalmi vasutak Velenczét közvetlen nem érintik, Mestrától Velenczégig csak szárnyvonat van, úgy mint Nabreznától Triestzig, de e szárnyvonalon folytonos a közlekedés, mert hisz Velenczénél ugy mint Triestnél, a mi a vizről (tengerről) jött, az a szárazon (vasuton) megy tovább s így bizavást elmondhat, hogy e szárnyvonalkák is viláfgalalmi jelentőséggel bírnak.

Velenczéről a vonat 222 iv-bolozatu hidon halad át, míg százraza jön, a koesi osztályból ha kitekintünk, jobbról és balról még mindig az adriai tenger zödes vizét látjuk, a vonat pedig úszni látszik a vizen; az adriai tenger végős foka úgyzórván pocsolólyakkal végződik, a viz a földdel uralma fölött versenyezni látszik, míg utóbbi győz s a zöld víz helyett zöld mezők kezdenek elterülni a szem előtt, a mi eleinte oly szokatlan, mint volt a tenger első megjelenése.

Gyorsan váltakoznak Treviso, Conegliano, Udine városok; Olaszország e része viruló kert, minden egyes parcella termőföld gyümölcsfákkal van körül ültetve, e fák nem nagyok és ágasak, hogy árnyak a termőföld talajának ne árton; az ágak kicsinyre nyestek s az új hajtások a legdúsabb gyümölcsöt termik; egyik gyümölcsfát a másikak szőlő ágak kapcsolják össze oval koszorú alakjában s e panorama mértékűek hosszu során ugyanaz s ez teszi Olaszországot egy nagy kertté.

(Folytatjuk.)

Különfélék.

— A köztörvényhatóság bizottság február 19-iki közgyűlésén — mely Gromon Dezső főispán ur ó méltóságának kívánata folytán a már kitűzve volt határidőtől (febr. 13.) ezen napra halasztatott — aljegyzőül Scultéry István köz- és váltó-ügyvéd lón nagy szótöbbséggel megválasztva.

— *Életvesztéssel jár* az átkelés a Vajás-hidon, melynek rozszant állapota kell hogy közrendészek közegeinknek feltűnt legyen s mégsem történik semmi ezen gyalázatos állapot megszüntetésére. Különösen reg-

hely 6, ki vagyona mellett még nagyvárosban is a legelőkeltebb vetélkedhetne, miért marad e kicsiny és miként a rozsz nyelvek hírleik, eléggé sáros fészekben?

Nem kételkedünk azon, hogy Orheim, ha valaha Caesar történetéről hallott volna, most annak monddákját használja: „Inkább első B.-ben, mint második Budapest.“ Így azonban nem maradt más teendője, mint az ily kérdéseknek vállvonitva felelni: „Meg van annak is az oka!“

A házi gazda élde lenél levő csinos férfi, kinek szeméből örökös jókedv mellett még bizonyos outudat is csillig, mi hízgelőt arra bírta, hogy esküvel bizonyítgatták „miserint Orheim ur ugy néz ki, mint valami gróf.“ — Kik azonban arra számítottak, hogy ilyen hízgeléssel és édes szava beszéddel elkábítják a bankái fejét, nagy csalódásban éltek. —

Jól ismerte Orheim embereit és zivve mélyből megvetette őket, de jól tudta, hogy aki gazdag ember létere békében akar élni, helyesebben csellekszik, ha dús asztaláról a társadalmi csúszó-mászó ebeknek is enged hulladékokat.

Azok, kik fenhangon hirdették dicésüket, ily forma szavakba kapcsolták ezt: „Derék ember ez az Orheim! Egész B.-ben nála lehet legjobb borra és szivarra szert tenni, az ő ebéjéi mindig a legpompásabbak!“ — De dicésüretre legyen mondvá, a róla beszélők serege nem állott egyedül e napra forgó, hasonlóké egyénekből; nem egy rozszant hájleknak vagy betegszobában hangzott el a dicsókók név. — Szóval, ha a férfi egész lényét egy mondattal akarunk jellegezni, saját szavaival tennők ezt legjobban: „A boldog élethez — ily mondá egykor barátjai egyikéhez — nyugodt ziv meg; azon vagyok tehát, hogy azt magamnak megszerzem.“

— — — Ujév előestéjén vagyunk az Orheim ház kapujánál vendég éri a vendéget. A mi csak

re megálltak bámulni ennyi egyházból bájít — és nem egynek szívében — a távol láthatáron mutatkozó délibábként — jelent meg az eltölyt és vissza nem hozható mult képe.

Két ifjú állott a zenekar közelében; karjaikat egymásba fűzve, néztek a változatos csoportulást.

Az egyik közülök fiatal, 22—23 éves ifju, kissé barnult arccal, apró bajusz és pelyhedező szakállal, élénk modulatokkal, — a házi gazda öcsese: Orheim Andor.

A mellette álló mintegy két évvel idősebb, nyugodt modullal, esendés mély kök szemekkel és kissé hajított orral, az elsőnek mostoha testvér: Lóschnitz Lajos.

Lóschnitz egyike azon ifjaknak, kik könnyelmű külsín alatt a legnemesebb szívet rejtik. Hú barát, ön-felhaldozó testvér egész valójában; a felületes vizsgáló nem kereste volna ez egyszerű külső alatt ama lángoló érzelmeket, melyek azt valóban öltözték. „Nini! kicsoda azon előttem ismeretlen hölgy? — mondá most hirtelen Lóschnitz.

„Az ott a halvány mosolygól tett ajkain, a ragyogó szemekkel és szabadon csüngő hajzattal, melyhez piros bálí ruha, a hajába tűzött nejelettsel oly szépen összeillik?“

„Te Andor, félelek — mondá mosolygva Lóschnitz — egész tűzben vagy. Oly leírású aultal, melynél jobbat még divatlapból és bálí tudósítótól sem várhatnók“

„Háladatlan! — viszonáz Andor — oly feledékeny nem hittelek volna; hisz szépünk nem más, mint a régi kedves iskolatárs: Pelsöcy Cecil. És te meg sem ismered!“

„Pelsöcy Cecil? — mondá öszinte meglepetés hangján Lóschnitz — ah! az lehetetlen!“

geli órákban, a gőzhajó megérkezése után, koromsötétség uralkodik a hidon, és való csuda, ha eddigké nagyobb szerencsétlenség nem történt. Tán egy két lámpával mégis lehetne világítani?

— A február 21-iki hangverseny megszámú hallgatóság előtt folyt le, mely élvezettel hallgatta Bakody Lajos ur művészi játékát. Herzfeld Nándor úr hegedűn játszta Erkel Hunyady Lászlóját, zongorán kísérte Kriszaberné Gizella úrnő; előbbi mint dilettáns sokkal ismeretből közönségünk előtt, semhogy nála hosszabb dicsőretekkel időzünk, — az utóbbi pedig gyönyörű jelenése és exact kísérete által méltán kiérdemelte a virágözönt, mely őt megjelenésekor fogadta. A fuvarok (Deutsch és Kollár uraktól) mindvégig fogva tartá a hallgatókat, a zongora-kíséret (Kohn Sára k. a.) ismert jó kezekbe volt letéve. Ezt követte Weidinger Flóra k. a. szavallata, ki Tóth Kálmán „Gyöngyvirág” című költeményét oly szépen adta elő, hogy a közönség színi nem akaró élénzésbe tört ki. Most Spitzer Elvira k. a. énekelte a „L'estasi” keringőt gyönyörű kellemes, melodikus hangon. Zajos tapsvihár követte a műsorozat ezen számát és a hájos műkedvelőnő 3 ízben hivatott. Végül ismét Bakody jeles zongoraművésznő általános lelkesedés mellett játszta néhány szerzeményét. — A hangversenyt kedélyes táncmulatság követte, és csakis a terem szűk volta szabott a vigalomnak némi határt. A reggeli 4 órákor távoztok magukkal vitték egy igen kellemes töltött est emlékeit.

— Farsangi utóhangok. Carneval herceg uralma ugyan lejárt már, de a táncot kedvelő fiatalok nem akarja elismerni a kalendárium által szabott ridg határt és így február 17-én — jótékony cél ürügye alatt — a kereskedelmi ifjúság bált rendezett a „Nemzeti szálloda” csinnal berendezett termében, mely látogatóságára nézve felülmúlta az összes farsangi vigalmakat. Ennek illusztrációján szolgáljon azon tény, miszerint az első negyest 86 pár táncolta. Hogy a hölgykör szoruból azokat illetti az elsősg, kik kerülve a fényűzést és pipéret, egyszerű de izéles hon ruhában jelentek meg, az minden kétségben felül áll, és hogy ismét a kedves és házas egyszerűséget képviselő hölgyek közül a korszerű Spitzer Recha kisasszony illetti, azt szakértő ritka egyértelműséggel igazolják. A vigalom, mely a jótékony célnak jelentékeny összeget jövedelmezett, kora hajnalban ért csak végt.

— Nyilvános köszönet. A bajai izr. nőegylet hálaás köszönetét mond mindazoknak, kik az általa f. hó 21-én rendezett hangversenyben közreműködni szívesek valának, nevezetesen: Kriszaberné Gizella, Kohn Sára, Spitzer Elvira és Weidinger Flóra urhölgyeknek, Bakody Lajos, Depold Lajos, Deutsch Benő, Herzfeld Nándor és Kollár Agoston uraknak; egyuttal köszönettel nyugtázza a következő felhívítéseket: Öv. Kohn Johanna 6 frt, Augenföld Adolf 6 frt, Kohn Leonóra 4 frt, Herzfeld H. 4 frt, Reich Fanny 3 frt, Fischer Regina 2 frt, Rosenberg M. 2 frt 60 kr., Reiner J. 2 frt, Bachrach Éva 2 frt, Reich Mari 2 frt, Rothfeld Jakab 2 frt, Deutsch Gyula 1 frt, 80 kr. ifj. Rosenberg 1 frt, Bruck 1 frt, Lang J. 1 frt, Weidinger S. 1 frt, Rothfeld M. 1 frt, Kohn H. 1 frt, Valentin A. 80 kr., Hesser Gy. 80 kr., Weis F. 80 kr., Kohn I. 60 kr., Löwenstein 60 kr., Valentin D. 4 kr. összesen 47 frt. 40 kr. — Összes bevétel 425 frt; tiszta jövedelem 300 frt. —

„No várj csak, ezért bűnhődni fogsz! azonnal eljőz velem, hogy bemutassam neki azon bűnöst, ki létét tagadja és elég vétkes volt nem csak a régi barátságáról, de még a barátnőről is megfeledkezni!”

„Várj csak kissé, bohó — felelt Lőschnitz az öt maga után vonzóknak — hagyj előbb bűnalmomból visszatérni! Alig hiszek szemeimnek! — E ragyogó szépség — e lelkes lény, melynek szeméből ép annyit szellem mint lélek, ép annyit ész mint mint szív sugárzik — ez Cecília volna?”

„Igen, Cecília, a mi kis játszó társunk, mivel te örökké „hargaszom” féle játéktörtézetekkel. Most sejttem, hogy mitféle játék lehet ez! No jer hát és próbálj te is szerencsét, tán több sikert aratsz, mint ama számtalan imádó, ki hosszu orral eresztettek után. Hátha néked nyájisan mosoly a szép szempár?”

„Nem arra Buda — mondá félig komolyan Lőschnitz — nem akarok én azok közé tartozni, kik hasztalan huzák a szépség diadalszekerét. És aztán . . .”

„És aztán — folytató a megszakított mondatot A d o r — Lajos barátom sokkal hívott barát, semhogy ott próbálna hátsó megintorítani, hol egy jó barát éllének egész szerencsétjét és hűségére alapítá.”

„Te tudod? — szól majdnem ijedten Lőschnitz. Tudom-e? De mi sem vagyunk ám oly együgyűek, semmint ti városi emberek vélték. Van ám szemünk meglátni mindazt — mi könnyen meglátható Mondhatom, Norbert barátod boldog fiú és nem érdemli szerencsétjét.”

„Boldog? — mondá halkan Lőschnitz és a mosoly, mely ajkát körüljárta, nem kis mértékben volt keserű — boldog-e? azt én legjobban mondhatnám meg.”

(Folytatása következik)

— Xantus Anna k. a., a braunschweigi udvari szín-ház első ballet táncosnője, ma lép föl másodsor a „Nemzeti szálloda” nagytérképben. Ajánljuk azok figyelmébe, kik pártolói a tánc nemes művészetének.

— A bajai ifjúsági betegpótló-egylet javára febr. 17-én rendezett bál 200 frt tisztasági jövedelmét eredményezett. A jövedelemhez feltűzetésekkel járultak: Reich Ignác 5, Dr. Broer Adolf 3, Pollerman Bertalan 1, Kriszaber Károly 1, Herzfeld Nándor 1, Löwy József 1, Hesser Gyula 1, ifj. Kohn József 1, id. Rosenberg Jakab 1, ifj. Rosenberg Jakab 1, Valentin Sándor 1, Blitz Idor 1, Bogár Mór 1, Kollman H. 1, id. Weidinger Benő 1, Tausig Adolf 1, Wiesel Armin 1, Zirner Henrik 1, Löwenstein Lipót 1, Grün Ignác 1, Wiesel Sándor 1 frt, Spitzer Ignác 50, Boschán Péter 50, Preisz Adolf 60, Berndorfer Sándor 60, Deutsch B. 50, Bergl 60, N. N. 50, Schöffler Zsigmond 30, Radány 20, N. N. 20, N. N. 20, Herzog Victor 20, Schön Antal 20 krt, összesen 34 frt 90 kr.

Apróságok.

* Megye . . . azaz nem, más valami gyűlés volt, melyben egy nem rég süttöt méltóság elnököt. A gyűlés tisztviselőt volt választandó és a méltóságos főispán egyik báró-képviselő barátjának kortesét pártfogolta. A kijelölt bizottságban tehát fordorkodott egyik folyamodó ellen, és arrogantiának állította, hogy ez a törvényeserő bizonyítványokon kívül mit sem mellette instanciájához. (Az is igaz, hogy a bizonyítványokkal egyébként tuatszámra rendelkező pályázó megmondhatta volna a méltóságos urak, hogy az állítólagos mulasztásnál sokkal nagyobb arrogancia t. r. s. fővel a főispáni székre ül — de személyesen nem lehetett szerencséseje ő méltóságához és véleményét nem adhatta tudtára.) — Denique a mord főispán nyomós befolyása következtében a szerencsétlen folyamodó „büntetésül” utolsó helyen lett candidalva, de azért száználból mégis nyert néhány szavazatot, míg ő méltóságának pártfogoltja egyetlen egyet sem. Tessék aztán főispánok képviselő-báró barátjának kortese lenni!

* Házino: Ah, mint örökök, hogy valaha ismét szerencsételt látogatásával. — Grófnő: Kérem, — kérem; én igazán nem is képezhetek, hogy ilyen szép delután, mint a mai, itthon találgan kegyedet.

* Uracs (ásítva): Ah barátom, még is borzasztó pillanat az az életben, mikor belátjuk, hogy szerelem, becsület, dicsőség, minden, minden — annyit sem ér mint egy jó szivar! — Második uracs: (szivarját eldobva) Igaz; de még borzasztóbb az, mikor az ember észre veszi, hogy a szivar sem ér semmit, még a szivar is rozsa!

* Menyasszony: (völegényéhez, amit az esküvőre mennek). Ah, Ede, hát te nem vetél fehér nyakkendőt? Hísz tegnap mondtam, hogy az oltárhoz csak fehér nyakkendő illik venni! — Völegény: Bocssás meg most, édes Irmám, majd a legközelebbi alkalomkor nem fejezem el.

Közgazdaszat.

Szükséges-e a gyümölcsfatenyésztés és nemesítés tantáisa a népiszkolában?

Hogy Magyarország, de különösen az alföldre a fatenyésztés előmozdítása és emelése igen fontos, az már több oldalról bebizonyított.

A fatenyésztés által a faszegény alföld nemcsak elégséges mennyiségű tűzelőfát, hanem bőven gazdasági- és szerszámfát is nyer. Nyer továbbá a szalma- és trágyában, mely a gazdaszatnak legfőbb kelléke általa számos homokbuckák megköttenek, e még jelenleg is hasznavehetlen kopár vidékek szépítettnek, jövőre termékeny szántóföldekké képezhetnek és nem csekély jövedelmet nyújtanak. A fatenyésztés maga után vonja a vidék befásítását; ez által ismét előidőztetik a harnat, mely a száraz években a növényeknek egyedül jötevője. Ése elejét veszi a szőlőpusztításnak, és ez óvja meg vetéseinket az egyes évszakokban, a gyakran előforduló mostoha időjárás szélsőségeitől.

Már az itt felsorolt tények is eléggé bizonyítják a fatenyésztés fontosságát, de ha a fatenyésztés nemesb ágát, a gyümölcsfatenyésztést vesszük, és ezt a piac követeléseinek megfelelően berendezzük, tetemes összeget aknázhatunk ki a föld földekből. (Példát vehetünk saját városunk néhány igen tisztelt polgáraitól, kik a múlt évben száz meg száz forintokat vettek be a gyümölcsből.) Csak szorgalmasan munkálkodjunk, mindig szem előtt tartva e közmondást: „Segíts magadon, úgy az Ist neis megsegít.”

Hogy miként kell a gyümölcsfatenyésztés körüli munkálatoknál a népiszkolában eljárunk, legelőszérűnek találom, ha egy utjonnan kihátozott falkalodó mutatók be, a mit szerkesztő ur engedelmével a jövő számban fogok tenni.

Vida Dániel,
tanító.

Szerkesztői sürgöny.

„A rózaa völgye” — Gyári fordítás.

„Pál úr.” — Meg fog jelenni.

X. Y. Z. — A „hírbéli emberek archéoposarnoka” legközelebb nyúlik meg. Szíveskedjék megírni: Anton Klump, Hazára Mőrcz vagy Szentleónfői Asztrológusok: a leledtet? A „halb-szajlii dubb” síhünetjei szintén jól vannak találva. — Napvilágot fognak látni.

Az első es. kir.

Dunagőzhajózási társulat személyszállító hajóinak menetrendje.

Postahajó-menetek:

Bajáról Budapestre: naponta szerda kivételével reggeli 3/4 órákor.

Bajáról Mohácsra: hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken szombaton d. n. 2 órákor és szerdán reggeli 6 órákor.

Bajáról Zimonyba: szerdán reggeli 6 órákor és pénteken délután 2 órákor.

Bajáról Orsovára: szerdán reggeli 6 órákor.

Felölös szerkesztő: Erdélyi Gyula.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Paukovits Ernő ur tulajdonához tartozó a bajai határban a bikityi ut mellett egy tagban fekvő mintegy **200 hold szántó- dinye alá való legelő- és erdő-föld o. é. öt ezer (5000) forint keszpenzben lefizetendő vételárért szabadkézből eladó** és azonnal birtokba vehető.

Bővebb értesítést ad

Schlagetter Gyula,

köz és váltó ügyvéd

lakik: Baján, Paukovics féle házban.

A Haza életbiztosító és hitelbanknak Budapesten.

Nem mulaszthatom el a Haza életbiztosító és hitelbank igazgatóságának ezennel köszönetemet kifejezni azon pontosságért, melylyel nóm, néhai Urag Hulde életére biztosított

10,000 frt o. é.

mond tíz ezer forint nóm halála után szabályszerűen hiány nélkül kezeimhez lefizette.

Kelt Budapestben 1877. január 16-án

Illosvay Sándor.

Jótállási nyilatkozat minden géphez írásban.

SCHLESINGER M. L.

Mindenkinek szabadságába áll a gépeket raktárban szakértők által megvizsgáltatni.

vaskereskedés

és mindennemű eredeti amerikai varrógépeknek gyári raktárában

4-6

Baján.

Wheeler & Wilson varrógépek fehérnemű varráshoz.
Wheeler & Wilson „ „ szabad. kefe nélküli
 (kizárólagi raktár) fehérnemű varráshoz.
Howe varrógépek (kicsiny) fehérnemű varráshoz.
Howe „ „ (nagy) szabóknak
Howe „ „ „ cipészeknek.
Singer „ „ fehérnemű varráshoz.
Singer „ „ szabóknak és cipészeknek.
Grower & Backer varrógépek női cipészeknek.
Anger varrógépek szabóknak.
Aetna varrógépek „
Cylinder varrógépek cipészeknek.
Kézi-varrógépek fehérnemű varráshoz.

Fontos

kalapkereskedőkre nézve a vidéken.

Müller D.

BUDAPESTEN,
VII. ker. királyutca 8. szám.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű uri-, hölgy- és gyermek-kalapokból, selyem, nemz és velours-ból nagyban és kicsinyben, meglepő olcsó árak mellett.

Megrendelések vidékre pontosan eszközöltetnek.

Jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy legfinomabb és elegánsabban kiállított

Érc-koporsókból

nagy raktárt nyitottam, kezdve egyszerű gyermek-koporsóktól a legnagyobbserű ravatalig a legkülönfélébb színekben, u. m. fehér — arannyal, szürke — ezüsttel, zöld antik gazdagon ékíve plastikus díszítmenyekkel, a legjutányosabb áron.

Elvállalok továbbá **bársony-, atlasz és egyéb szövétű szemfődelek**, valamint gyászöltönyök elkészítését és kiállítását, **szallagok, virágok, viasz- és milligyertyák**, ugy minden ezen szakmába vágó cikkek szállítását, kervén a n. é. közönséget, miként ezen jelentésemet tudomásul venni sziveskedjék.

Mély tisztelettel

Gerner József,

Piliszanovits Lajos-féle házban.

OLCSÓ ÉS TARTÓS!

Temesvári Manó

6-20

cipőgyára

Budapest, király-utca 1. szám ajánlja

NŐKNEK:

Fűzős topánok Brünellből fényezés hegygyel, szép tűzéssel	2	frt 70 kr
Fűzős topánok erős bőrből, fényezés hegygyel, szegzeve és csavarral ellátva, kettős talppal gyakori hasznáira és esős időre	3	„
Topánok mézga betéttel Brünellből fényezés hegygyel, magas szabással, finom kiállítással	3	„ 50
Topánok mézga betéttel erős chagrain vagy borjúból, szegzeve és csavarral ellátott kettős talppal, igen tartós és meleg	3	„ 50
Fűzős topánok erős bőrből fényezés orral szegelt és csavarral ellátott kettős talppal	3	„ 20

URAKNAK:

Topánok finom chagrain kettősbőrből	3	frt 60 kr
Topánok fényezés vagy bagaria bőrből szegezett és csavarral ellátott kettős talpai igen erős	4	„
Topánok finom bőrből díszes fényezés hegygyel, termek és bálókra	4	„ 50
Topánok orosz fényezés bőrből, szegezett kettős talppal, csavarral a legjobb lábhall a nedves időben, igen tartós és meleg	5	„
Vadász eszmeák vízhatlan kettős bagaria vagy fényezés bőrből, háromszor csavarral ellátott kettős talppal	10	„
Ugyanaz orosz fényezés vagy bagaria bőrből	9	„
Topánok finom fényezés vagy bagaria bőrből csavarral ellátva kettős talpai	4	„
Topánok leányoknak Brünellből vagy bőrből igen erős szegezett talppal	2	„
Gyermekcipők Brünellből vagy bőrből szegezett talppal igen tartós	1	„ 80
Topánok masini fényezés teomi borjúból Bismark mintájú	4	„ 50

— Részletes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Levélbeli megrendelések posta utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

Nincs többé köhögés

EGGER

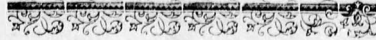
jutalmazott különlegességei.

Egger Codeon-mell-pastillái dobozokban használata utasítással együtt 25 kr., 50 kr. és 1 frtos adagokban Egger mellszirupja zseb faconban használati utasítással együtt 60 kr. és 1 frt. — Sokszorosan kipróbált és több gyógyszerészeti korypheus által ajánlott szerek köhögés, rekedtség, nyakbajok, nyálka, kopaszfej-betegség, torok-esik-andozás és minden katarrhus ellen.

Skatulyák, szállítások közvetlenül, a Codeon-pilulák utánvét mellett kaphatók skatulyánként 50 kr-ával; legkevesebb 2 drb megrendelendő.

Frisen kapható **Poillerman Bertalan és Bozsek** ózsef uraknál.

EGGER A. Budapest, Erzsébet tér 3

Nyomatott Paul Károly özvegyénél Baján.